

Класното девическо училище било открито въ Долната махала въ 1867 г. въ кжщата на попъ Теодосия¹⁾.

Въ 1871 г. църковната градска община решила да се подготвят въ класното училище на нейни сръдства 6 девизи за учителки въ девическитѣ училища.

По искане на долномахаленци да имъ се назначи учителка по фр. езикъ, църк.-градска община презъ 1872 год. привела Сара Шпанея учителка — европейка съ годишна заплата 100 австр. желтици.

2) Елена.

Къмъ 1845 г. еленчани почнали да пращатъ и момичетата си въ училище, дето се учили заедно съ момчетата.

Въ 1866 г. били направени две стаи при църквата „РождествоПресв. Богородици“ за женско училище, което се преобърнало следъ нѣколко години въ трикласно и като такова траяло до 1894 г.²⁾

На 21 ноемврий 1870 год. на празника „Въведение Пр. Богородици“ се било основало въ гр. Елена женско др-во „Съгласие“.

Цельта на дружеството е била да се образува фондъ, отъ лихвитѣ на който да може отчасти да се подпомага издръжката на девическото класно училище³⁾.

3) Габрово.

„Преди отваряне на девическо училище въ Габрово, много габровски момичета сж ходѣли да се учатъ въ мъжкото училище при Христодушъ Костовичъ (учителствувалъ въ Габрово отъ 1845 — 1858 год.) и Илия Грудовъ (учителствувалъ отъ 1847 — 1856 г.). и при Калугеркитѣ въ Габровския девически манастиръ“.

Първа учителка въ Габровското девическо училище е била котленката Недѣля, която учителсвувала много малко време и е била замѣстена отъ калугерката Зиновия Константинова, ученичка на Христодушъ Костовичъ.

Зиновия въ това време била въ Влашко, дето дългогодишниятъ и многозаслужилъ габровски учителъ Цвѣтко Недевъ Семерджиевъ отишълъ самичекъ, за да я вземе и заведе въ Габрово⁴⁾.

¹⁾ кн. История на гр. Свишовъ, стр. 129, 130.

²⁾ кн. Еленски сборникъ, стр. 90.

³⁾ кн. „Еленски сборникъ“, стр. 211.

⁴⁾ кн. Материали за изучване учебното дѣло въ България, стр. 97.